

## AOB: Mink and Covid-19 in Denmark

### Kern

- Er zijn nu in meerdere lidstaten in de Europese Unie nertsen op fokkerijen besmet geraakt: Nederland, Denemarken, Zweden, Italië en Spanje.
- Nederland ruimt besmette bedrijven, en heeft een intensief monitoringprogramma. Andere landen hebben hun eigen beleid.
- Denemarken heeft op 4 november jl. besloten om, met het oog op de volksgezondheid, de nertsen op alle nertsenbedrijven te doden. In Denemarken zijn in een virusvariant enkele veranderingen ('type 5 mutatie') gevonden en Deense onderzoekers waarschuwen dat de gemuteerde variant, ontstaan in de nertsenfokkerij, mogelijk ongevoelig kan zijn voor vaccins.
- In Nederland is veel politieke druk dit in de EU te bespreken.
- Er is tot nu toe geen geharmoniseerd beleid ten aanzien van deze ziekte. Gezien de risico's van het ontstaan van een reservoir van SARS-CoV-2 op de lange termijn en de risico's voor de volksgezondheid in de EU wil Nederland dit aankaarten.
- Nederland wil de Europese Commissie vragen om de ziekte bij bedrijfsmatig gehouden nertsen (marterachtigen) meldplichtig te maken, de lidstaten te verplichten een monitoringsprogramma uit te voeren en om een set bestrijdingsmaatregelen op te stellen voor de hele EU.

### Nederlands standpunt

- Nederland heeft tot nu toe eigen beleid gevoerd.
- De afgelopen maanden heeft Nederland zowel bij de Europese Commissie als bij het Duitse voorzitterschap aandacht gevraagd voor de nertsenproblematiek in relatie tot volksgezondheid.
- De risico's voor de volksgezondheid kunnen grensoverschrijdend zijn. De ziekte bij nertsen voldoet daarom aan de criteria van een emerging disease volgens de definitie van de OIE, de Wereldorganisatie voor Diergezondheid. NL wil dat de ziekte ook als zodanig op Europees niveau wordt geclassificeerd.
- Nederland wil dat er, in aansluiting daarop, een verplicht monitoringsprogramma komt en een geharmoniseerde aanpak wat betreft bestrijding. Gezien de risico's voor de volksgezondheid in de hele EU ligt een geharmoniseerde aanpak voor de hand.

### Krachtenveld

#### EU lidstaten

- Tot nu toe is er niet in Europees verband over gediscussieerd.
- De EC heeft tot op heden steeds aangegeven het een nationaal probleem te vinden en dat het aan de lidstaten is om hun beleid te bepalen. De EC zag geen rol in een gezamenlijke Europese aanpak in de bestrijding van SARS-CoV-2 bij nertsen, omdat het virus in 'slechts' enkele lidstaten tot infectie bij nertsen heeft geleid en er geen sprake is van verspreiding van het virus tussen lidstaten.
- Ook ziet de EC geen probleem voor de dier- of volksgezondheid in de Unie als geheel.
- Er is een brief verstuurd aan de EC door de DG van de OIE, waarin de OIE aangeeft dat de ziekte te beschouwen als emerging disease volgens artikel 1.1.4 van de Terrestrial Animal Health Code van de OIE.
- De CVO heeft dit onderwerp aangekaart op 12 november tijdens de raads werkgroep van Europese CVO's. NL stelde daar dat de ziekte wordt gezien als emerging disease. FR, BE, DUI, SW, FIN, Baltics steunden NL daarin.
- De EC heeft daar aangegeven dat het wat hen betreft mogelijk is, en dat lidstaten het zo kunnen rapporteren.
- NL wil de EC op de LVR verzoeken de ziekte meldplichtig te maken in de EU, een monitoringsprogramma te verplichten en aanvullende maatregelen te nemen.
- Frankrijk, Denemarken, België en Duitsland steunen het Nederlandse initiatief.

### Landbouw- en Visserijraad 16 november 2020

AOB Mink and Covid 19 in Denmark

5.1.2e

## FACTSHEET

**Achtergrond en stand van zaken**

- In Nederland zijn 69 bedrijven besmet en geruimd. Wanneer de wetswijziging om het verbod op het houden van nertsens te vervroegen van 2024 naar 2021 wordt aangenomen, zal deze naar verwachting begin 2021 of zoveel eerder als mogelijk in werking treden. Daarna zijn er geen nertsens meer aanwezig op bedrijven in Nederland.
- In Denemarken nu 255 besmette bedrijven; de nertsens op alle bedrijven worden nu gedood. Het aantal geruimde bedrijven is 192.
- Ook in Zweden (10), Spanje (1) en Italië (1) is sprake van besmetting van nertsens.
- Nederland vindt het een grensoverschrijdend risico voor de volksgezondheid. De nertsenshouderijen in de hele EU kunnen een mogelijk reservoir vormen en daarmee een bron van infectie van mensen op de langere termijn.
- De CVO heeft dit onderwerp aangekaart op 12 november tijdens de raads werkgroep van Europese CVO's. Het was geen makkelijke discussie:
- NL werd gesteund door veel landen (FR, BE, D, I, S, F, B, C....) waarbij al deze landen aangaven dat lidstaten wat betreft OIE standaard zouden moeten rapporteren onder 1.1.4 en dat de Commissie maatregelen zou moeten nemen op EU niveau.
- De EC vindt dat er niet voldoende informatie is om te zeggen dat er een significant impact is en daarom zien ze niet waarom Commissie een rol zou moeten nemen. De EC stond daarin redelijk alleen. Een enkel land zoals Italië steunde hen.
- Uiteindelijk is gesteld dat lidstaten kunnen rapporteren onder article 1.1.4 van de Terrestrial Animal Health Code van de OIE. De EC heeft aangegeven dat we hen niet op onze weg zullen vinden als we als emerging disease gaan melden bij de OIE. Verder heeft de EC daar geen rol in.
- Er komt een brief aan de OIE die wordt getekend door het voorzitterschap en de EC .
- Verder wachten de lidstaten de risk assessments van ECDC af voor verdere actie wordt ondernomen.
- Nederland vindt dat er in de EU een geharmoniseerd beleid moet komen:
  - De ziekte wordt meldplichtig
  - Er zou een monitoringssysteem moeten komen dat alle LS met nertsenshouderijen moeten uitvoeren
  - Er moet een pakket maatregelen worden ontwikkeld om reservoirvorming in de houderij te voorkomen of te couperen.
- NL pleit nu niet voor een houderijverbod in de hele Unie.

**Internationale organisaties****OIE**

De OIE heeft de lidlanden opgeroepen tot het volgende *to protect animal health and welfare, and consequently public health. Actions should be taken to:*

- *Prevent the transmission of SARS-CoV-2 between humans and susceptible animals, by implementing national risk reduction strategies;*
- *Monitor susceptible animals, such as mink and racoon dogs, as well as humans in close contact with them, for SARS-CoV-2 infection adopting a One Health approach.*
- *Share genetic sequences of SARS-CoV-2 viruses.*

**ECDC (European Centre for disease prevention and control)**

ECDC heeft op 12 november jl. een risicoanalyse gepubliceerd incl. een aantal aanbevelingen.

- Testen van mensen
- Preventiemaatregelen voor medewerkers en bezoekers
- Testen van dieren en preventie van spreiding van virus vanuit dieren: monitoring en surveillance van nertsensbedrijven (herhaald onderzoek en/of wekelijks testen van kadavers)
- Ruimen van nertsens ter overweging
- One Health benadering

**WHO**

- WHO advises all countries to enhance surveillance for COVID-19 at the animal-human interface where susceptible animal reservoirs are identified, including mink farms.

**Landbouw- en Visserijraad 16 november 2020**

AOB Mink and Covid 19 in Denmark

5.1.2e